

Regional konfrans

Qəbələ şəhərində Baş Prokurorluğun təşkilatçılığı ilə "Milli Suverenlik və Hüquqi Təminatlar: Prokurorluğun rolu" mövzusunda regional konfrans keçirilib. Tədbirdə Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun, Daxili İşlər və Müdafiə Nazirliklərinin, 11 rayon prokurorluq orqanlarının media ilə işləməyə məsul əməkdaşları, hüquq-mühafizə orqanları, dövlət və qeyri-hökumət təşkilatları, media qurumları və təhsil müəssisələrinin nümayəndələri iştirak etmişlər. Konfrans iştirakçıları əvvəlcə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Qəbələ şəhərinin mərkəzində ucaldılmış abidəsini ziyarət edərək, onun əziz xatirəsini ehtiramla yad etmişlər. Qəbələ Mədəniyyət Mərkəzində davam edən tədbirdə ulu öndər Heydər Əliyev və Azərbaycanın suverenliyi uğrunda canlarını fəda etmiş şəhidlərin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla anılmış, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilmişdir. Açıılış nitqi ilə çıxış edən Baş Prokurorluğun Dövlət təhlükəsizliyi, fəvqəladə hallar və sərhəd xidməti orqanlarının istintaq və əməliyyat-axtarış fəaliyyətində qanunlara nəzərət idarəsinin reisi Mahir Abbasov milli suverenliyin

hüquqi əsasları və təminat mexanizmləri barədə geniş məlumat vermiş, Prezident İlham Əliyevin

yətləri və bu sahədə dövlət siyasətinin davamlı inkişafını xüsusi vurğulamışdır. Qəbələ Rayon İcra Ha-

Qəbələdə keçirildiyinə görə təşkilatçılara rayon ictimaiyyəti adından təşəkkür etmiş, rayon səviyyəsində

rəhbərliyi ilə ölkədə milli suverenliyin möhkəmləndirilməsi və hüquqi təminatların gücləndirilməsi istiqamətində əldə olunan böyük naili-

kimiyəti başçısının müavini, ictimai-siyasi və humanitar məsələlər şöbəsinin müdiri Ətayə Osmanova qonaqları salamlayaraq, tədbirin

hüquqi maarifləndirmə işlərinin əhəmiyyətindən, ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycanın konstitusiyası quruculuğundakı

əvəzsiz rolundan danışmışdır. Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Mətbuat Xidmətinin reisi Elşad Hacıyev, Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat və İctimaiyyətlə Əlaqələr idarəsinin reisi - Mətbuat katibi Anar Eyvazov, Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətinin böyük prokuroru Kenan Zeynalov, Mətbuat Şurasının icraçı katibinin müavini Fəridə Ağazadə çıxışlarında milli suverenliyin hüquqi əsaslarının möhkəmləndirilməsində hüquq-mühafizə orqanlarının funksional rolundan, Azərbaycanın dövlət suverenliyinin qorunmasında xalqımızın fədakarlığından, cəmiyyətdə hüquqi şüurun formalaşdırılması, dövlət orqanlarının fəaliyyətinə inamın gücləndirilməsi və milli suverenliyin dayanıqlı şəkildə qorunması üçün hüquqi informasiyanın düzgün və vaxtında çatdırılmasının vacibliyini vurğulamışlar. Qəbələ Rayon Ağsaqqallar Şurasının üzvü Telman Abdullaxıyov çıxış etmişdir. Çıxışların sonunda "Suverenlik və hüquqi təminatlar" mövzusunda sənədli film nümayiş olunmuş və iştirakçılarla xatirə fotosəkkili çəkilmişdir.

"Qəbələ"
Foto S. Umuyevindir.

Milli Suverenlik və Hüquqi təminatlar kontekstində Prokurorluğun rolu

Məlum olduğu kimi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 28 dekabr 2024-cü il tarixli 432 nömrəli müvafiq sərəncamına əsasən 2025-ci il Azərbaycan Respublikasında "Konstitusiyası və Suverenlik İli" elan edilmişdir.

2025-ci il Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının qəbul edilməsinin 30-cu, eyni zamanda Vətən müharibəsində qələbənin, ölkəmizin ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin tam bərpa olunmasının 5-ci il dönmünə təsadüf etmişdir.

Konstitusiyası hüququ və Suverenlik müasir dövlətçiliyin fundamental prinsipləri olmaqla, hər bir dövlətin müstəqil siyasət yürütmək, daxili və xarici işlərini sərbəst şəkildə həyata keçirmək hüququnu ifadə edir, dövlətin mövcudluğunun, onun davamlı inkişafının ilkin və əsas şərti qismində çıxış edir.

Cənab Prezidentin müvafiq Sərəncamda qeyd edilmişdir: "Hər bir xalq üçün öz taleyinə sahib olmaq, müstəqil dövlətini yaradaraq inkişaf etdirmək onun ən böyük nailiyyətidir. Tarixin müxtəlif mərhələlərində üzleşdiyi çətinliklərə, işğala, məhrumiyətlərə baxmayaraq, heç bir qüvvə xalqımızın müstəqillik, dövlətçilik əzmini sarsıda bilməmişdir. Azərbaycan xalqı bu gün öz müstəqil dövlətinə sahibdir, qəhrəman əsgər və zabitlərimizin, şəhidlərimizin qanı hesabına əldə edilmiş ərazi bütövlüyümüz, suverenliyimiz xalqımızın milli sərvətidir".

"Konstitusiyası və Suverenlik İli" dövlətin hüquqi əsaslarının möhkəmləndirilməsi, dövlət suverenliyinin daha da gücləndirilməsi məqsədi daşıyır. Dövlət başçısı cənab İlham Əliyev tərəfindən imzalanan sərəncam dövlətçilik tariximizin daha da dərinlən öyrənilməsi baxımından xüsusi əhəmiyyət daşımaqla yanaşı, ölkəmizin keçmiş, bu günü və gələcəyi üçün xüsusi məna ifadə edir, hüquqi dövlətçilik və suverenlik də-

yələrinin yeni global çağırışlar əsasında formalaşdırılması hədəflərini müəyyən edir.

Azərbaycanın suverenlik yolu heç də asan olmamışdır. Belə ki, 1990-cı illər Azərbaycanın tarixinə ağır faciələrin yaşandığı bir dövr kimi daxil olmuşdur. Həmin vaxt sovetlər birliyi dağılanda 15 ittifaq respublikası arasında Azərbaycan yeganə ölkə olmuşdur ki, ərazisinin 20 faizi işğal edilmiş, Ermənistan və işğal olunmuş torpaqlarımızda azərbaycanlılara qarşı etnik təmizləmə aparılmış, insanlıq əleyhinə hərbi cinayətlər törədilmiş, təbii resurslarımız talan edilmiş, şəhər və kəndlərimiz viran edilmiş, minlərlə insanlarımız həlak olmuş, 1 milyona yaxın soydaşlarımız qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşmüşdür.

Lakin ərazilərimiz otuz ilə yaxın müddət ərzində işğal altında qalsa da, hər zaman suveren Azərbaycan əraziləri olaraq tanınmışdır. Bu dövrdə xalqın tələbi ilə yenidən hakimiyyətə qayıtmış Ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən həyata keçirilən müdrik və uzaqqören siyasət nəticəsində milli dövlətçilik ideyası realizə olunmuş, müasir müstəqil Azərbaycan dövləti möhkəmlənmiş və tamamilə yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoymuşdur. Bir çox sahələrini əhatə edən irimiqyaslı islahatların həyata keçirilməsinə, müasir ordu quruculuğuna başlanmış, ölkə daxilində siyasi sabitliyin təmin edilməsi, sosial-iqtisadi quruculuq sahəsində prioritetlərin müəyyən edilməsi, kompleks xarakterli islahatların həyata keçirilməsinə əsas yaradan qanunvericilik bazasının yenidən hazırlanması təmin edilmişdir.

12 noyabr 1995-ci il tarixdə ümumxalq səsverməsi - referendum yolu ilə Ulu öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə hazırlanan, özündə Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyini, tarixi, milli ənənələri və demokratik prinsipləri əks etdirən Yeni Konstitusiyası

mız qəbul edilmişdir.

Bu gün Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası qanunvericilik sisteminin əsasında durmaqla yanaşı dövlət quruluşunun əsaslarını, hakimiyyətlərin bölünməsi prinsipini, hakimiyyət orqanlarının təşkilini, şəxsiyyət, cəmiyyət və dövlət arasındakı münasibətlərin hüquqi çərçivələrini müəyyən edir, insan hüquqları və azadlıqlarının müdafiəsi və təminatı ilə bağlı mexanizmləri tənzim edir.

Konstitusiyamızda yer alan əsas məqsədlərdən biri də Azərbaycan dövlətinin müstəqilliyinin, suverenliyinin və ərazi bütövlüyünün qorunmasıdır. Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı, dövlət başçısı cənab İlham Əliyevin yenilməz siyasi, hərbi iradə və qətiyyəti, ordumuzun qəhrəmanlığı sayəsində 2020-ci il sentyabrın 27-də Ermənistanın tərribatlarına cavab olaraq başlanmış Vətən müharibəsində tarixi qələbə və 2023-cü il sentyabrın 19 - 20-si tarixlərində həyata keçirilmiş uğurlu antiterror tədbirləri nəticəsində ölkəmizin ərazi bütövlüyü və suverenliyi tam bərpa edilmiş, Konstitusiyasının hüquqi qüvvəsi Azərbaycanın bütün ərazisində bərqərar olmuşdur.

Artıq 5 ildir ki, xalqımız özəli torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi, ərazi bütövlüyünün, dövlət suverenliyinin və ölkənin bütün ərazilərində Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının hüquqi qüvvəsinin tam bərpasının qururunu yaşayır.

Son beş il ərzində Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdan aparılan yenidənqurma və bərpa işləri, məcburi köçkünlərin doğma torpaqlarına qaytarılması və iqtisadi inteqrasiya layihələrinin gerçəkləşdirilməsi suveren dövlət anlayışının real təəcəssümü olmuşdur. Ümummilli lider Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi hüquqi dövlət quruculuğu və strateji inkişaf konsepsiyasına uyğun olaraq həyata keçirilən ardıcıl və sistemli islahatlar, səmərəli

dövlət idarəçiliyi, təhlükəsizliyin və sabitliyin gücləndirilməsi ilə bağlı görülən tədbirlər ölkənin müstəqilliyinin daha da möhkəmləndirilməsinə, onun davamlı və dayanıqlı inkişafının təmin olunmasına, dövlətimizin qüdrətinin artmasına, xalqımızın rifah halının, vətəndaş həmrəyliyinə yüksəlməsinə zəmin yaratmışdır.

Respublikamızın davamlı tərəqqisi digər dövlət təsisatları, hüquq-mühafizə orqanları kimi, dövlətçiliyinin əsas sütunlarından biri olan prokurorluq orqanlarının da ardıcıl və müntəzəm inkişafını təmin etmişdir.

1995-ci ildə qəbul olunmuş müstəqil Azərbaycan Respublikasının ilk Konstitusiyasında prokurorluğa xüsusi maddə həsr edilərək dövlət idarəetmə sisteminə bu təsisatın yeri məhkəmə hakimiyyəti orqanları sırasında müəyyənləşdirilməklə prokurorluq orqanlarına ilk dəfə olaraq konstitusion status verilmişdir.

Son illər Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilən genişmiqyaslı hüquqi islahatlar fonunda prokurorluq orqanlarının fəaliyyəti yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoymuşdur.

Respublikamızda uğurla reallaşdırılan məhkəmə-hüquq islahatlarının dərinləşdirilməsi siyasəti çərçivəsində Prokurorluğun icra etdiyi tədbirlər sırasında Elektron prokurorluq informasiya sisteminin tətbiqi, vətəndaşların müraciət imkanlarının artması və informasiya əlçatanlığı təmin olunmuş, prokurorluq orqanlarında kadr siyasətinin təkmilləşdirilməsi və gənc kadrların işə cəlb edilməsi prosesi şəffaf və sistemli şəkildə həyata keçirilmiş, prokurorluğun müxtəlif beynəlxalq qurumlarla əlaqələrin genişlənməsi həyata keçirilmiş, prokurorluq orqanlarının maddi-texniki bazası gücləndirilmiş, prokurorluq əməkdaşlarının səmərəli fəaliyyəti üçün Bakı şəhərində və bir sıra rayonlarda prokurorluq orqanları-

nın zəruri texniki informasiya və kommunikasiya avadanlıqları ilə təchiz olunmuş yeni və müasir inzibati binaları tikilib istifadəyə verilməmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin tapşırığı və göstərişlərinə əsasən, Baş prokuror Kamran Əliyevin rəhbərliyi altında həyata keçirilən islahatlar nəticəsində strukturun daxili idarəetmə modeli optimallaşdırılmış, vətəndaş məmnunluğuna yönəlik elektron sistemlər, ictimai əlaqələr və müasir informasiya vasitələrindən istifadə gücləndirilmişdir.

Son beş ilə ərzində Azərbaycan prokurorluğunun nümayəndələri müxtəlif beynəlxalq tədbirlərdə fəal iştirak etmiş, global hüquqi məsələlərin həllində töhfələrini nümayiş etdirmişlər. 2024-cü ilin sentyabrında Bakı şəhəri, Beynəlxalq Prokurorlar Assosiasiyasının (BPA) 29-cu İllik Konfransı və Ümumi Yığıncağına ev sahibliyi etmiş, Azərbaycanın hüquq sistemində ilk dəfə keçirilmiş bu tipli geniş miqyaslı beynəlxalq forum ərəfəsində 95 ölkədən 500-ə yaxın prokurorluq və ədliyyə əməkdaşının iştirakı ilə konfrans baş tutmuşdur.

Beynəlxalq tərəfdaşlarla səmərəli əməkdaşlıq çərçivəsində sonuncu dəfə Azərbaycan Prokurorluğu və BMT-nin Korruptsiyaya qarşı Mübarizə Orqanlarının Qlobal Əməliyyat Şəbəkəsinin (GlobE Network) birgə təşkilatçılığı ilə 19-23 may tarixlərində Bakı şəhərində sözügedən beynəlxalq təşkilatın Altıncı Plenar İclası və İdarəetmə Komitəsinin Onuncu Görüşü baş tutmuşdur.

Prokurorluğun əməkdaşları bundan sonra da öz fəaliyyətini ölkə başçısının qarşıya qoyduğu müasir tələblər səviyyəsində quraraq bütün səylərini dövlətimizin suverenliyinin və müstəqilliyinin, ictimai-siyasi sabitliyin və təhlükəsizliyin cinayətkar qəsdlərdən qorunmasına, insan hüquq və azadlıqlarının etibarlı müdafiəsinin təmin edilməsinə yönəldəcəkdir.

Nazim BABAYEV,
Qəbələ rayon prokuroru,
baş ədliyyə müşaviri.